

**A. Nadolski, A. Nowakowski, M.
Głosek, Z. Wawrzonowska, M.
Lewandowski, M. Olędzki, R. Odoj, B.
Łuczak**

**Pola Grunwaldu, gm. Stębark, woj.
olsztyńskie. Stanowiska 1, 24, 25, 26**

Informator Archeologiczny : badania 16, 265-266

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

cowej, datowane na XIV wiek. Najwcześniejszym obiektem architektonicznym związanym z pierwszym poziomem osadniczym jest półziemianka z zachowanymi fragmentami ścian z dartych bali dębowych w dużej mierze zbutwiałych. We wnętrzu odsłonięto pozostałość po piecu grzewczym oraz po wędzarni. Obiekt datowany jest na pierwszą połowę XIV wieku. Architektura murowana, szachulcowa i najwcześniejsza drewniana koncentrują się w południowo-wschodniej części działki miejskiej od strony ul. St. Małachowskiego, dawniej św. Michała; natomiast od strony ul. Grodzkiej występuje zabudowa drewniana o przeznaczeniu gospodarczo-produkcyjnym. Całość materiału archeologicznego datowana jest na XIV-XVII wiek.

Materiały archeologiczne i dokumentacja znajdują się w PAK PP PKZ Oddział Warszawa.

Badania będą kontynuowane.

PODRZECZE
woj. leszczyńskie
Stanowisko 3

patrz
epoka brązu

POLA GRUNWALDU, gm. Stębark
woj. olsztyńskie
Stanowiska 1, 24, 25, 26

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Zakład Archeologii Polski
Środkowej w Łodzi
Muzeum Warmii i Mazur
w Olsztynie

Kierownikiem badań był prof. dr Andrzej Nadolski, bezpośrednio w terenie prace prowadzili doc. dr hab. Andrzej Nowakowski /kierujący ekspedycją PAN - stanowiska 24, 25, 26/, dr Marian Głosek, dr Zdzisława Wawrzonowska, mgr Marcin Lewandowski, mgr Marek Olędzki /autor sprawozdania/ oraz mgr Romuald Odoj z Muzeum Warmii i Mazur /stanowisko 1/ przy współpracy z antropologiem dr. Bogdanem Łuczakiem z UŁ. Finansował WKZ w Olsztynie. Drugi /po wznowieniu/ sezon badań. Pobożowisko z 1410 r.

Na stanowisku 1 /kaplica/ kontynuowano prace z lat 1958-1960 i 1980. Badania potwierdziły ustaloną wcześniej dwufazowość budowy kaplicy oraz fakt ostatecznego zniszczenia obiektu w 1414 r. Przy kaplicy odkryto 7 pochówków pochodzących z XVII-XVIII w. /z czasu kiedy kaplica była już ruiną/ oraz kilka skupisk kości na wtórnym złożu. W jednym ze skupisk stwierdzono fragmenty rękawicy pancernej. Prócz tego luźno odkryto liściowaty grot strzały.

Stanowiska 24,25,26 wytypowano do badań na podstawie analizy zdjęć lotniczych oraz terenu.

Stanowisko 24, znajdujące się 250 m na południowy wschód od kaplicy oraz 380 m na południowy zachód od Pomnika Grunwaldzkiego. Jest to koliste zagłębienie o średnicy 33,5 m i głębokości 3 m. Wytyczone wykopy przecięły całe zagłębienie na osi N-S. Przy północnej krawędzi zagłębienia odkryto bruk kamienny leżący poziomo, a więc niezgodnie z konfiguracją terenu /stokiem zagłębienia/. Przy krańcu bruku, od południa znaleziono kilka fragmentów czaszki ludzkiej oraz ułamki kości zwierzęcych. Z powodu niewielkich rozmiarów wykopu, nie udało się wyjaśnić charakteru bruku.

Stanowisko 25, usytuowane 250 m na południe od Pomnika Grunwaldzkiego oraz 400 m na wschód od kaplicy. To nieznaczne zakłębienie terenu, pokryte bujną roślinnością rokowało nadzieję, że istniało tu niegdyś środowisko wilgotne, stwarzające szansę na przechowanie się relikwii po-bitewnych. W trakcie badań okazało się jednak, że pod względem archeologicznym było całkowicie jałowe.

Stanowisko 26 znajdowało się w niewielkim, kolistym zagłębieniu o 250 m na wschód od Pomnika Grunwaldzkiego oraz 150 m na zachód od szosy Łodwigowo-Stębark. Stwierdzono tu pod próchnicą warstwę torfu. W warstwie tej odkryto dzwignię spustową kuszy, najprawdopodobniej związanej z bitwą grunwaldzką.

Badania na Polach Grunwaldu będą kontynuowane.

POPÓW, gm. Pęczniew
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

PP Pracownie Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska
Oddział w Poznaniu

Badania prowadził mgr Tadeusz Łaskiewicz. Finansowała Okręgowa Dyrekcja Gospodarki Wodnej w Poznaniu. Drugi sezon badań. Średniowieczny gródek stożkowy /XIV-XV w./.

Wykopy I-II z 1981 r. powiększono do wspólnego rozmiaru 10 x 10 m pozostawiając między nimi świadek szerokości 1,5 m. Na przedłużeniu świadka wytyczono rowy sondażowe - wykopy III i IV o długości 35 i 30 m i szerokości 1 m. W ten sposób uzyskano wspólny profil przez cały stożek o długości 75 m. Pozostałości odkrytego w ub. roku w wykopach I-II budynku /wieży?/ eksplorowano dwojako: w wykopie I odsłonięto zewnętrzne lica ścian na pełnej zachowanej jeszcze wysokości około 1,05 m. Zachowany północno-zachodni węgiel budynku posiadał konstrukcję zrębową - trudną do odpreparowania wskutek zwęglenia ścian. Wykop II eksplorowano na całej powierzchni warstewkami mechanicznymi około 10 cm - rejestrując kolejne poziomy badanego budynku.